OBSAH

Predmet a ciele príručky 3

Starostlivosť o bioptický materiál na klinických pracoviskách

Úlohy lekára a zdravotnej sestry 9
Manipulácia s bioptickým materiálom 12
Inštrumentálne zásahy do operačných preparátov . 16
Označovanie operačných preparátov 21
Fixácia tkanív 23
Príprava formalínových fixačných roztokov . . 24
Neformalínové fixačné roztoky 28
Uchovávanie bioptického materiálu na klinických pracoviskách 29
Poškodenie tkanív vysychaním a pôsobením vody . 31
Zasielanie bioptického materiálu na vyšetrenie . . 33
Nádoby a obaly na bioptický materiál 33
Opatrenia proti zámene bioptického materiálu . . 34
Zasielanie nefixovaného materiálu 35
Zasielanie fixovaného materiálu 37
Zasielanie materiálu na rýchle peroperačné vyšetrenie 38
Zasielanie materiálu dopravnou službou . . . 39
Zasielanie materiálu poštou 40
Bioptická sprievodka 41
Princípy ochrany a bezpečnosti pri práci . . . 45
Harmonogram práce bioptického laboratória . . . 47
Vysoko špecializované vyšetrovacie metódy v biopsii 51
Prehľad technických pomôcok 54
Prehľad pracovných postupov 55
Chirurgický materiál 55
Endoskopické vzorky 60
Vzorky získané punkciou 61
Gynekologický materiál 62
Urologický materiál 64

Otorinolaryngologický, stomatochirurgický a oftalmochirurgický materiál 65
Rýchla peroperačná biopsia 66

Pracovné postupy v bioptickom laboratóriu
Úvod 69
Prevádzka bioptického laboratória 72
Tradičný pracovný cyklus 73
Novšie trendy v prevádzke 76
Všeobecné zásady práce s bioptickým materiálom . . 80
Manipulácia s bioptickým materiálom 80
Prehliadka bioptického materiálu 82
Pracovný záznam patológa 84
Disekcia bioptického materiálu 86
Excidovanie bioptického materiálu 91
Používanie nástrojov pri disekcii a excidovaní . 96
Technika fixácie formolom 98
Technická príprava na disekciu a excidovanie . . 108
Hlavné zásady spolupráce laborantky s lekárom . 110
Pracovný záznam laborantky 111
Druhy bioptických vzoriek 114
Orientácia vzoriek v parafínových bločkoch . . 118
Počet a distribúcia rezov 127
Číslovanie a evidencia bioptického materiálu . . 130
Rekonštrukcia operačného preparátu 132
Zámena materiálu a zámena výsledkov vyšetrení . 133
Prehľad možných príčin zámeny 135
Náprava chýb a omylov 137
Malígny nádor v biopsii 138
Laboratórna kultúra 141
Laboratórium na príjem bioptického materiálu . . 143
Budovanie laboratória 144
Ochrana a bezpečnosť pri práci v bioptickom laboratóriu 150
Prehľad potenciálnych ohrození 150
Preventívne opatrenia 154
Zásady zariaďovania laboratórií, skladov, chodieb . 154
Opatrenia proti profesionálnym infekciám 156
Požiarna ochrana 158
Práca s chemikáliami (výber základných pracovných zásad) 161
Manipulácia s tlakovými nádobami na CO_2 . . . 163
Pracovný úraz 163
Prvá pomoc 164
Predpisy, vyhlášky, nariadenia, čs. normy . . . 165
Pracovné postupy podľa orgánov 168
Maternica 168
Krček maternice 172

Vajíčkovod 176
Vaječník 177
Vulva 178
Kyretát endometria 179
Placenta, pupočník, plodové blany 180
Koža 181
Resekát žalúdka 185
Resekát hrubého čreva 189
Resekát tenkého čreva 191
Červovitý prívesok 192
Polypy žalúdka a čriev 192
Žlčník 194
Prsník 194
Lymfatické uzliny 197
Štítna žľaza 199
Prostata 200
Močový mechúr 201
Obličky 201
Semenníky 202
Dolná končatina 203
Tonzily 205
Nosové polypy 206
Kosť 206
Očná guľa 206
Zásady excidovania pri malígnych nádoroch . . 207
Odtlačkové preparáty — imprinty 209
Fotografovanie operačných preparátov 211
Personálna a technická príprava 211
Praktický postup pri fotografovaní 218
Štandardné pracovné podmienky 223
Zoznam literatúry 225
Zoznam obrázkov 226